KIERRÄTYSTEOLLISUUS

MUISTIO
21.2.2023

Eduskunnan Ympäristövaliokunnalle

Asia: U 110/2022 vp. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi pakkauksista ja pakkausjätteistä, asetuksen (EU) N:o 2019/1020 muuttamisesta ja direktiivin 94/62/EY kumoamisesta (pakkausjäteasetus)

Kierrätysteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Kierrätysteollisuus näkee, että valtioneuvoston kanta, joka on pääosin varauksellisen tai kriittinen asetusehdotuksen eri kohtiin tunnistaa hyvin pakkauksia ja pakkausjätteitä koskevan asetusehdotuksen vaikutukset.

Yleisiä huomioita

Asetusehdotus on monissa kohdin hyvin yksityiskohtainen. Lähtökohtaisesti olisi perustellumpaa, että komissio asettaisi selkeät tavoitteet ja velvoitteet, ja jäsenmailla sekä toimialoilla olisi riittävä joustavuus tavoitteiden toteuttamiseen. Yksityiskohtaisuus lisää riskiä kustannustehottomalle sääntelylle. Kierrätysteollisuus ei kuitenkaan vastusta direktiivipohjaisen regulaation muuttamista asetuspohjaiseksi, sillä tämä mahdollistaa vaatimusten ja merkintöjen yhdenmukaisuuden eri jäsenmaissa.

Asetusehdotus painottaa voimakkaasti jätehierarkiaa ja jätteen synnyn ehkäisyä. Jätehierarkiaa tulee soveltaa tarkoituksenmukaisesti niin, että huomioidaan ekologisesti kestävin vaihtoehto. Esimerkiksi uudelleenkäytettävät astiat eivät automaattisesti ole pesuineen, häviämisineen ja rajattuine käyttökertoineen ympäristön kannalta kestävämpi ratkaisu kuin kierrätettävät astiat.

Asetusehdotuksen fokus on erilliskerätyssä pakkausjätteessä. Näin ollen ratkaisematta jää sekajätteeseen päätyvä virta ja huomioimatta uusien teknologioiden merkitys talteenotossa. Jätteen synnyn ehkäisyn osalta tulisi painottaa loppusijoitukseen ja poltettavaksi päätyvän jätteen synnyn ehkäisyyn. Kierrossa oleva materiaali on kiertotaloutta. Kierrätysteollisuus muistuttaa, että kierrätystavoitteita on vastikään kiristetty ja muutoinkin painotettu kierrätettävyyden parantamista. Tätä tietä olisi hyvä jatkaa ja vahvistaa.

Huomautamme myös, että asetuksen tulisi olla esitystä materiaali- ja teknologianeutraalimpi. Lähtökohtana tulisi tämänkin osalta olla kokonaiskestävyys eli elinkaaren aikaiset vaikutukset.

Kierrätysteollisuus tukee asetusehdotuksen vaatimusta kierrätetystä sisällöstä. Tuotteissa oleva kierrätetty materiaali sulkee kierron ja on myös välttämätön kiertotalouden edistämisen kannalta. Kierrätysteollisuuden investointien kannalta on tärkeää, että kierrätysmateriaalivaatimusta kiristetään portaittain ja selkeällä aikataululla.

Kierrätysteollisuus suhtautuu kriittisesti komissiolle siirrettävään toimivaltaan delegoitujen säädösten muodossa, jolloin käytännössä jäsenmaiden päätäntävaltaa rajataan. Valtioneuvoston kanta toimivallan siirrosta on kriittinen ja siten kannatettava.

Tarkempia huomioita

Art. 7 Kierrätetyn sisällön vaatimus

Raaka-aineeksi tulisi sallia muutkin lähteet kuin kuluttajapakkausjätteet, ei kuitenkaan ns. sivutuotteet. Oleellista on, että raaka-aine täyttää laadulliset (ml. terveyteen ja turvallisuuteen) liittyvät vaatimukset eikä se, mistä se on peräisin.

Art. 6 (kierrätettävyys) ja art. 46 (kierrätystavoitteet) voimaantulon yhdenmukaistaminen

Kierrätystavoitteet pitää saavuttaa useita vuosia ennen kierrätettävyyttä koskevia vaatimuksia. Nämä tavoitteet tulisi yhdenmukaistaa.

Art. 8 kompostoituvat pakkaukset

Vaatimus kompostoitavista erittäin kevyistä muovisista kantokasseista aiheuttaa riskin muovinkierrätyksen ongelmille ja kierrätysmuovin laadulle, kuten valtioneuvoston kannassa on myös todettu.

Kierrätysteollisuus tarjoaa käytännön ratkaisuja materiaalien kierrättämiseen ja kiertotalouden vauhdittamiseen. Kierrätysteollisuus ry:n jäsenet ovat hiilineutraalin kiertotalouden edelläkävijöitä erityisesti kierrätyksen, jätehuollon, purkamisen, teknologian sekä koulutuksen ja konsultoinnin toimialoilla.

Kunnioittaen,

Mia Nores
toimitusjohtaja

Lisätietoja: Mia Nores, puh. 044 330 0928, mia.nores@kierratysteollisuus.fi